

**Spotkanie zespołu lokalnej współpracy dotyczące lasów o zwiększonej funkcji społecznej na terenie Nadleśnictwa Gdańsk – Oliwa, Leśnictwo Renuszewo.
Sprawozdanie ze spotkania nr 1.**

Data: 24.10.2024r.

Miejsce: Oliwski Ratusz Kultury, ul. Opata Jacka Rybińskiego 25

Uczestnicy spotkania: ok. 45 osób reprezentujących:

- mieszkańców
- przedstawicieli Rady Dzielnicy
- lokalnych przedsiębiorców
- działaczy społecznych

Zespół ekspercki LP:

- Przedstawiciele Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Gdańsku
- Nadleśniczy Nadleśnictwa Gdańsk
- Leśniczowie leśnictw Renuszewo i Matemblewo
- Specjaliści

Facylitatorzy - stowarzyszenie Inicjatywa Miasto, w reprezentacji:

- Mateusz Sylwestrzak
- Natalia Biedrzycka

1. Powitanie i agenda spotkania

Facylitator przedstawił zespół osób prowadzących konsultacje oraz cel spotkań. Podczas procesu lokalna grupa ma stworzyć plan obrazujący potrzeby i wnioski mieszkańców zgłaszane względem omawianego fragmentu lasów Nadleśnictwa Gdańsk. Wypracowane zapisy będą częścią raportu „Las dla Nas”, podsumowującego wszystkie spotkania Zespołów Lokalnej Współpracy. Zaproponowano, aby zbieranie opinii uszeregowano w poszczególne kategorie: krajobraz, rekreacja, ekologia, edukacja i komunikacja.

2. Prezentacja LP

Podczas spotkania przedstawiciel Lasów Państwowych przedstawił prezentację dotyczącą działalności Lasów Państwowych ze szczególnym uwzględnieniem obszaru lasów oliwskich. Celem prezentacji było stworzenie podstawy do dyskusji nad wypracowaniem wspólnych rozwiązań w zakresie zarządzania krajobrazem, sposobu realizacji zapisów Planu Urządzenia Lasu oraz działań dodatkowych prowadzonych na omawianym terenie.

W trakcie prezentacji omówiono strukturę organizacyjną Lasów Państwowych, zakres działalności Nadleśnictwa. Przedstawiono również informacje dotyczące Planu Urządzenia Lasu (PUL) na najbliższe 10 lat, który w wersji roboczej został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej RDLP w Gdańsku.

Prowadzący podkreślił znaczenie trzech głównych filarów idei Lasów Państwowych: gospodarczej, społecznej i przyrodniczej, które wpisują się w koncepcję zrównoważonego rozwoju. Szczególną uwagę poświęcono trwałości lasu i jego naturalnemu rozwojowi oraz adaptacji lasów do zmieniających się warunków klimatycznych.

W części dotyczącej ochrony przeciwpożarowej omówiono środki prewencyjne, takie jak rozwinięta sieć dróg dojazdowych i wykorzystanie samolotów gaśniczych. Przedstawiono również zasady postępowania w przypadku pożaru oraz nowy system numeracji szlabanów, który ułatwia pracę służbom ratunkowym.

Krótko omówiono istniejące w nadleśnictwie oraz na obszarze leśnictwa Renuszewo formy ochrony przyrody oraz formy udostępniania lasu na potrzeby turystyki i rekreacji, w tym organizację imprez sportowych i biegów terenowych. Wymieniono również konkretne działania na rzecz społeczności, podjęte przez Lasy Państwowe na terenie Nadleśnictwa, zwłaszcza na omawianym terenie, takie jak: usuwanie śmieci, tworzenie infrastruktury turystycznej, naprawa i modernizacja dróg, w tym do celów ochrony przeciwpożarowej, rewitalizacja leśnych polan (sady, łąki) oraz odtworzenie zbiorników retencyjnych w Dolinie Potoku Rynarzewskiego.

1. Dyskusja

Podsumowanie

Spotkanie skupiło się na zarządzaniu i ochronie lokalnych lasów, które są istotnym elementem tożsamości kulturowej. Uczestnicy wyrażali obawy dotyczące wycinek i potrzebę wprowadzenia bardziej zrównoważonych praktyk. Kluczowe propozycje obejmowały zmniejszenie pozyskiwania drewna, a także poprawę i zwiększenie infrastruktury rekreacyjnej w lasach.

Obawy dotyczące zarządzania lasami

Uczestnik spotkania podzielił się osobistymi doświadczeniami związanymi z lokalnym lasem i wyraził obawy dotyczące zmian w krajobrazie na przestrzeni lat. Podkreślił negatywny w jego opinii wpływ zwiększonej wycinki drzew i budowy dróg na ekosystem leśny i wezwał do jej zmniejszenia. Zaproponował ograniczenie wycinki do niezbędnych cięć sanitarnych i w konsekwencji zasadnicze zmniejszenie ilości pozyskiwanego drewna. Podkreślił znaczenie monitorowania zdrowia lasu i edukacji publicznej na temat odpowiedzialnego korzystania z lasów.

Pytania dotyczące filozofii zarządzania lasami

Jeden z mieszkańców zakwestionował zasadność obecnych praktyk zarządzania lasami i wyraził sceptycyzm co do ich skuteczności. Nadleśniczy wyjaśnił, że celem zarządzania lasami jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju i ciągłości lasu dla przyszłych pokoleń.

Zapytanie o sprzedaż drewna

Poproszono o wyjaśnienie procentu drzew wycinanych w celach komercyjnych w ciągu ostatniej dekady. Nadleśniczy powtórzył, że drzewa są głównie wycinane z powodów hodowlanych, a nie dla zysku (zachowanie trwałości i ciągłości lasu, przebudowę składu gatunkowego drzewostanów, zabezpieczenie przed zmianami klimatycznymi, wzbogacanie bioróżnorodności).

Propozycje dotyczące poprawy rekreacji

Jeden z uczestników zaproponował stworzenie bezpiecznych ścieżek i tras rowerowych (w tym dla dzieci) aby poprawić dostęp o charakterze rekreacyjnym w lasach. Podkreślił również potrzebę dodatkowych miejsc parkingowych dla odwiedzających.

Integracja planów ochrony

Uczestniczka spotkania podkreśliła znaczenie dostosowania Planu Urządzania Lasu do nowo ustanowionego planu ochrony Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego. Wezwała lokalny zespół współpracy do uwzględnienia planu ochrony parku w swoich dyskusjach i decyzjach. Podkreśliła artykuł 105 Ustawy o ochronie przyrody, który nakazuje lokalnemu zarządcy lasów realizację zadań ochrony przyrody zgodnie z planem ochrony parku. W odpowiedzi Nadleśniczy Sebastian Klisz zapowiedział, że będzie realizował zapisy zatwierdzonego Planu Urządzenia Lasu, który zgodnie z przepisami będzie uwzględniał Plan Ochrony TPK.

Nowe rezerваты przyrody na Pomorzu

Zadano pytanie o status nowych rezerwatów przyrody planowanych na Pomorzu w ramach obchodów stulecia Lasów Państwowych. W odpowiedzi zostały przedstawione szczegóły dotyczące trzech nowych rezerwatów na terenie Nadleśnictwa Gdańsk, w tym Jeziora Okuniewo i Lasu nad Jeziorem Borowo. Na Pomorzu powstanie 15 nowych rezerwatów o łącznej powierzchni ponad 700 hektarów.

Stale konsultacje i zaangażowanie społeczności

Jeden z mieszkańców podkreślił znaczenie stałych konsultacji ze społecznością i potrzebę uwzględnienia lokalnych potrzeb. Pojawił się wątek procedur współpracy, aby lokalna społeczność poza wnioskami o "altanki" miała też realny wpływ na PUL.

Wsparcie dla Planu Ochrony Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego

Uczestnik wyraził silne poparcie dla wdrożenia Planu Ochrony TPK, podkreślając zarówno obowiązkowe, jak i zalecane działania. Społeczność pragnie znacznie zmniejszyć wycinkę drzew - propozycja ograniczenia wycinki o 90% na okres próbny 10 lat.

Uczestnik zasugerował, że jeśli początkowa propozycja nie zostanie zaakceptowana zarządcy lasów powinni dobrowolnie przyjąć zalecenia dotyczące lasów społecznych, gdy zostaną ustanowione.

Infrastruktura rekreacyjna i ścieżki rowerowe

Pojawiło się pytanie dotyczące możliwości wyznaczania ścieżek rowerowych dla dzieci w lasach, a także tworzenia tzw. *single tracków*. Nadleśnictwo w odpowiedzi przekazało, że obecnie posiada dwa legalne single tracki i monitoruje ich wpływ na użytkowanie lasu.

Przedstawicielka TPK wyjaśniła zagrożenia przyrodnicze związane ze ścieżkami rowerowymi, podkreślając, że lokalny teren nie nadaje się do niektórych typów tras ze względu na erozję i inne wpływy ekologiczne. W dyskusji podkreślono potrzebę godzenia działań rekreacyjnych z ochroną środowiska, sugerując, że można rozważyć mniej inwazyjne ścieżki rowerowe.

Obawy dotyczące bezpieczeństwa związane z jazdą na rowerze górskim

Uczestnicy wyrazili obawy dotyczące bezpieczeństwa pieszych z powodu obecności rowerzystów górskich w niektórych obszarach. Istnieje obawa przed wypadkami z udziałem dzieci i rowerzystów, co skłoniło do wezwania do odpowiedzialnego zarządzania ze strony władz leśnych.

Zalesianie po wycince

Mieszkaniec zasugerował sadzenie małych roślin lub nasion szybko po wycince, aby poprawić wizualny i ekologiczny stan lasu. Obecny stan lasu po wycince wygląda na zdewastowany z powodu ciężkiego sprzętu. Nadleśniczy pozytywnie odnosząc się do pomysłu zaproponował wprowadzanie tak zwanych gatunków biocenotycznych, takich jak szybko rosnące drzewa owocowe, aby zwiększyć bioróżnorodność i zapewnić pożywienie dla dzikiej przyrody.

Rozwiązania retencyjne w zarządzaniu lasami

Zadano pytanie o planowane działania w zakresie retencji. W odpowiedzi przedstawiciele Lasów Państwowych przedstawili zakres obecnych i planowanych działań retencyjnych. Obejmują one m. in. używanie kłód do spowolnienia spływu wody na stokach po wycince, stosowanie dołów odwadniających przy ścieżkach. Podkreślono również znaczenie martwego drewna w zatrzymywaniu wody w lesie oraz fakt, że ilość martwego drewna w lesie rośnie. Wspomniano również, że proces wdrażania rozwiązań zwiększających retencję wciąż trwa i realizowany jest zgodnie z opracowaną koncepcją hydrologiczną.

Przyszłość zaangażowania społeczności

Uczestnicy wyrazili pragnienie jasności co do wyników spotkań i sposobu wykorzystania wkładu społeczności. W odpowiedzi przedstawiony został harmonogram działań oraz zakładane efekty. Na zakończenie procesu powstanie raport podsumowujący wnioski, pomysły i sugestie społeczności, który zostanie przekazany Nadleśnictwu Gdańsk, a także zestawienie wniosków do PUL, które będą przedłożone Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Gdańsku. Podkreślono znaczenie stałego dialogu i kontynuowania współpracy między lokalnymi społecznościami a nadleśnictwem. Wyrażono nadzieję, że taki trwały, realny proces dialogu i współpracy zostanie osiągnięty.

1. Zagadnienia istotne dla lokalnej społeczności - do rozwinięcia na kolejnych spotkaniach.

- a. **Nowe ścieżki rowerowe - singletrack** - czy tworzyć? Gdzie tworzyć? Jak zabezpieczać? Jak zmniejszać ryzyko wypadków i konfliktów pieszy-rowerzysty.
- b. **Nowe ścieżki rowerowe - edukacyjne dla dzieci** - czy tworzyć? Gdzie tworzyć?
- c. **cykliczne spotkania i omawianie bieżących spraw jako mechanizm komunikacji.**
- d. **ograniczenie rekreacji** - pomysły Zespołu powinny uwzględniać również zapisy PO TPK w zakresie udostępniania terenu Parku, zwłaszcza w zakresie rozwoju turystyki.
- e. [temat z Sopotu] **nowe przejście dla pieszych** i połączenie lasów z obu stron ul. Spacerowej.

2. Zagadnienia do rozwinięcia przez LP na spotkaniu nr. 2

- a. Zobowiązanie Nadleśniczego do pokazania w jakim zakresie projekt PUL uwzględnia PO TPK.

3. Wnioski do Planu Urządzenia Lasu

- A. Zmniejszyć pozyskanie drewna na stałe do 50%.
- B. Ograniczyć wycinki o 90% na okres próbny 10 lat.
- C. Dobrowolnie przyjąć zalecenia dotyczące lasów o wiodącej funkcji społecznej, gdy zostaną udostępnione.
- D. Uwzględnić Plan Ochrony TPK w Planie Urządzenia Lasu.
- E. Uwzględnić tzw. strefę BM_I_3 określoną w planie ochrony Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego, w której, zgodnie z zapisami Planu Ochrony, należy wprowadzić modyfikację planowanej gospodarki leśnej przez zaliczenie do gospodarstwa specjalnego i stosowanie poszerzonej listy kryteriów drzewostanów kwalifikowanych do użytkowania rębego. W części wydzieleń w projekcie PUL Nadleśnictwa Gdańsk na lata 2025-2034, udostępnionego jako materiał roboczy do prac w ramach ZLW, zaplanowano prowadzenie prac rębnych (rębnia IV i V), mimo że wydzielenia te nie spełniają łącznie kryteriów wymienionych w Planie Ochrony TPK (par. 14, ust. 1, punkt 1-4).
- F. Uwzględnić rezygnację ze znacznej części zaplanowanych rębni IVd na rzecz rębni przerębowej.